

Спровођење транзитног поступка

Царинским Законом („Сл. Гласник РС“, број 18/2010) и Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. Гласник РС“, број 93/2010), у даљем тексту Уредба, прописан је царински поступак транзита робе.

Полазећи од чињенице да су наведеним прописима дефинисане и одређене измене у царинском поступку транзита у односу на постојећи начин спровођења, а у циљу једнообразног поступања обавештавамо вас следеће:

1. Опште одредбе

Поступак транзита је кретање робе између два места унутар царинског подручја Републике Србије. Одредбама чл. 79, 80 и 118 до 127. Царинског закона, те чл. 386-485. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом, као и чл. 6. и 23. Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Сл. Гласник РС“, бр.29/2010, 84/2010 и 100/2010), у даљем тексту Правилник, **прописан је поступак транзита.**

1.1. Царински статус робе

Царински статус је одређење робе у смислу царинских прописа као **домаће** или **стране** робе и дефинисан је одредбама члана 5. тач. 4, 5. и 6. Царинског закона.

1.2. Врсте транзитног поступка

Транзитни поступак се дефинише као **спољни и унутрашњи** транзитни поступак.

Поступак **спољног** транзита је кретање робе између два места унутар царинског подручја Републике Србије и то:

- стране робе, без наплате увозних и других дажбина и примене мера трговинске политике, и
- домаће и стране робе, када је то неопходно ради правилне примене одредаба које се односе на повраћај, односно отпуст царинског дуга.

Поступак **унутрашњег** транзита је кретање домаће робе од једног до другог места унутар царинског подручја Републике Србије без промене њеног царинског статуса при пролазу кроз територију треће државе.

2. Документа на основу којих се спроводи поступак транзита

Кретање робе у оквиру транзитног поступка може бити:

- на основу јединствене царинске исправе (ЈЦИ) у складу са одредбама Царинског закона и прописа донетих на основу Царинског закона,
- на основу ТИР карнета,
- на основу АТА карнета,
- у оквиру поштанског саобраћаја

3. Обезбеђење у транзитном поступку

Обезбеђење у транзитном поступку дужан је да положи принципал за плаћање царинског дуга или других дажбина које би могле настати у вези са робом, осим ако Царинским законом и прописима донетим на основу њега није другачије прописано.

3.1. Случајеви у којима се не полаже обезбеђење

У складу са чланом 122. Царинског закона обезбеђење за плаћање царинског дуга се **не** полаже у случају:

- 1) превоза ваздушним саобраћајем,
- 2) преноса цевоводом или далеководом и
- 3) превоза који врши домаћа железница.

У случају обезбеђења за транзит робе у водном транспорту, поступа се у складу са актом Управе царина, број: 148-03-030-01-14/5/2011 од 21.01.2011. године.

4. Превозно средство и декларација

У складу са одредбама чл. 398 - 402. Уредбе, за робу која се превози у поступку транзита подноси се декларација за поступак транзита на обрасцу ЈЦИ, у складу са Правилником. Декларација за поступак транзита може да се допуни са једним или више допунских образаца, или списком пошиљки (као списак пошиљака може се употребити свака књиговодствена исправа која одговара условима из члана 399. Уредбе), који тиме постају саставни део декларације.

Једна декларација за поступак транзита укључује само робу која је утоварена или која ће бити утоварена на једно превозно средство у једној отпремној царинарници до једне одредишне царинарнице.

У складу са овим као једно превозно средство подразумевају се следећа превозна средства која превозе робу, под условом да се роба која се превози отпрема заједно:

- друмско превозно средство заједно са једном или више приколица или полуприколица,
- композиција железничких кола или вагона,
- потиснице и тегљенице који чине композицију,
- контејнери који су били утоварени на једно превозно средство напред наведено.

Једно превозно средство може се употребљавати за утовар робе у неколико отпремних царинарница и за истовар робе у неколико одредишних царинарница.

Изузетак је случај када се роба превози превозним средством које се састоји од вучног возила и приколице/полуприколице и када се исте упућују на различите одредишне царинске испоставе, односно када се роба која се налази у вучном возилу упућује у једну одредишну испоставу, а роба у приколици/полуприколици у другу одредишну испоставу. **У наведеном случају отпремна царинска испостава може дозволити да се поднесу две декларације за транзитни поступак, једна за вучно возило, а једна за приколицу/полуприколицу.**

5. Формалности у отпремној царинарници

Формалности у отпремној царинарници прописане су одредбама чл. 403. - 407. Уредбе. Отпремна царинарница прихвата и евидентира декларацију за поступак транзита.

Роба у транзитном поступку превози се до одредишне царинарнице економски оправданим итинерером. Отпремна царинарница одређује рок у коме роба мора бити предата одредишној царинарници, водећи рачуна о итинереру, важећим саобраћајним или другим прописима и о појединостима које је доставио главни обвезник.

Рок за допремање робе одредишној царинарници који одреди отпремна царинарница, обавезује друге царинарнице и оне га не могу мењати.

Роба која се превози у транзитном поступку не може се пустити док није осигурана њена истоветност, која се по **правилу** осигурава стављањем царинских обележја.

Царинско обележје су царинска пломба, отисци царинског жига или царинског печата и налепница. Као царинско обележје сматра се и опис робе, оверен од царинског органа, који се употребљава ако се на царинску робу не могу ставити царинска обележја.

5.1. Формалности у току пута

Одредбама чл. 408-410. Уредбе дефинисане су формалности у току пута.

Уколико током поступка транзита постоји потреба за претоваром робе у друго превозно средство, роба се може претоварити на друго превозно средство искључиво

под надзором надлежног царинског органа. У том случају царински орган ставља нова царинска обележја и уноси у декларацију за поступак транзита одговарајуће измене.

Надлежни царински орган, према условима које сам одреди може одобрити претовар робе без непосредног царинског надзора, при чему је обавеза превозника да у декларацији за поступак транзита наведе одговарајуће податке и обавести царинарницу – царинску испоставу ради службене потврде претовара.

Ако се у току превоза ненамерно одштете царинска обележја, превозник мора о томе да обавести **најближу царинарницу-царинску испоставу**, која о томе саставља записник и ставља нова царинска обележја.

У случају непосредне опасности због које је потребно одмах истоварити целокупни терет или један његов део, превозник може преузети радње на сопствену одговорност. Обавеза превозника да у декларацији за поступак транзита наведе податке о предузетим радњама, а најближа царинарница-царинска испостава ће саставити записник о томе и ставити нова царинска обележја.

У случају несреће, оштећења или уништења робе, превозник је дужан да о томе обавести **најближу царинарницу-царинску испоставу**, или полицијску станицу. О утврђеном чињеничком стању обавезно се саставља записник, који се прилаже уз декларацију за поступак транзита.

6. Формалности у одредишној царинарници

У складу са одредбама чл. 411. и 412. Уредбе, поступак транзита се завршава подношењем робе и декларације за поступак транзита одредишној царинарници. Одредишна царинарница уписује датум подношења у примерке 4 и 5 декларације за транзит, а у примерак 5 уписује и податке о евентуално извршеним контролама. Примерак 4 декларације за транзит задржава одредишна царинарница, а на захтев главног обвезника ради доказивања окончања транзитног поступка, одредишна царинарница оверава додатни примерак 5 или копију примерка 5 декларације за транзит и означава га знаком „Алтернативни доказ“.

7. Провера завршетка транзитног поступка

У складу са одредбама чл. 413-415. Уредбе дефинисан је поступак провере завршетка транзитног поступка.

Ако отпремна царинарница не прими доказ о завршетку транзитног поступка у року од 8 дана од дана прихватања транзитне декларације **обавестиће главног обвезника и затражити од њега да у року од 15 дана поднесе доказ да је поступак транзита завршен**. Обавештење се доставља на образцу из прилога 1. овог акта.

Ако отпремна царинарница није добила доказ о завршетку поступка транзита у одређеном року од главног обвезника, покренуће поступак прикупљања података потребних за окончање транзитног поступка или утврђивања да ли је настао царински дуг и одређивања дужника (упутиће ургенцију).

Ради покретања поступка прикупљања података отпремна царинарница ће послати захтев заједно са свим потребним подацима одредишној царинарници, која поступа **без одлагања, а најкасније у року од 3 дана. Захтев се може послати електронским путем помоћу ИСЦС, опције 3.7**. Одредишна царинарница на захтев одговара у **писаном облику**.

Уколико у року од **8 дана** од дана слања захтева отпремна царинарница не прими обавештење одредишне царинарнице, отпремна царинарница шаље други захтев на руке управнику одредишне царинарнице.

Када се утврди да је поступак транзита правилно завршен, отпремна царинарница о истом одмах обавештава главног обвезника.

Поступак доказивања да је транзит окончан у року прописном у декларацији спроводи се у отпремној царинарници подношењем:

- документа у форми потврђеној од стране одредишне царинарнице, који садржи податке неопходне за идентификацију робе и из којих је видљиво да је роба била допремљена одредишној царинарници, или овлашћеном примаоцу робе (чл. 441. Уредбе).
- царинске исправе, издате у другој држави, у којој је роба стављена у царински дозвољено поступање или употребу;
- исправе, издате у другој држави, потврђене од стране царинских органа те државе на основу које се сматра да је та роба стављена у слободан промет у тој држави. Претходно наведене исправе могу да се замене копијама или фотокопијама овереним од стране органа који је издао оригинал, или од стране овлашћеног управног органа дотичне државе, или од стране овлашћеног органа Републике Србије.
- „Алтернативни доказ“, у складу са чланом 411. Уредбе (печатом оверен додатни примерак 5 ЈЦИ или копија примерка 5 ЈЦИ).

8. Превоз домаће робе преко страног царинског подручја

Превоз домаће робе преко страног царинског подручја дефинисан је чл. 416. Уредбе и обавља се у оквиру поступка **унутрашњег** транзита у складу са одредбама чл. 125 – 127. Царинског закона.

Декларација за наведени поступак транзита подноси се отпремној царинарници код које роба привремено улази у другу државу, а у рубрици 44 мора бити забелешка: „Превоз домаће робе преко страног царинског подручја“.

Царински орган мора при иступу робе прегледати робу и у рубрику Д уписати да је чињенично стање робе у складу са подацима у декларацији. Одредишна декларација при поновном уласку у Републику Србију робу ставља у слободан промет на основу транзитне декларације.

Обезбеђење за превоз наведене робе није потребно.

9. Поступак транзита деривата нафте на које се приликом увоза и стављања у промет плаћа акциза

У поступку **транзита** деривата нафте на које се приликом увоза и стављања у промет плаћа акциза, а у складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 100/10), а које се превозе у **друмском** и **железничком** саобраћају, у прву поделу уписује се првих осам цифара тарифне ознаке Царинске тарифе у које се роба сврстава а у другу поделу уписују се последње две цифре те тарифне ознаке и две последње цифре одговарајуће шифре прописане јединице мере из кодекса шифара. Ако уговорена јединица мере није прописана и наведена у Кодексу шифара, прерачунава се у одговарајућу прописану јединицу мере из кодекса шифара, и уписује се шифра прерачунате јединице мере. Четврта и пета подела не попуњава се.

10. Поједностављења транзитног поступка

Поједностављења у транзитном поступку дефинисана су чл. 423-483. Уредбе. Одредбама члана 423. наведена су следећа поједностављења у поступку транзита и то:

- а) Употреба генералног обезбеђења или ослобођења од полагања обезбеђења
- б) Употреба посебне врсте пломби
- в) Изузеће од обавезе коришћења прописаног итинерера
- г) Статус овлашћеног пошилаоца

д) Статус овлашћеног примаоца

ђ) Примена поједностављених поступака специфичних за робу:

- која се превози железницом или великим контејнерима,

- која се превози ваздухопловом,

- која се превози рекама,

- која се превози цевоводом и електричним водовима,

е) Употребу других поједностављених поступака у складу са чланом 124. став 2. Царинског закона.

11. Поступак транзита робе уз употребу карнета ТИР

Поступак транзита робе из употребу карнета ТИР регулисан је Царинском конвенцијом о међународном превозу робе на основу исправа за МДП (карнет ТИР) – Конвенција ТИР, 1975 са прилозима („Сл. лист СРЈ-Међународни уговори“ бр. 9/2001 и „Сл. лист СЦГ-Међународни уговори“ бр. 5/2003).

11.1. Употреба ТИР карнета

Поступак транзита уз подношење карнета ТИР примењује се само за превоз робе, без претовара, у друмским возилима, скупу возила или контејнерима, преко једне или више граница, између царинарница поласка једне стране уговорнице и царинарница одредишта друге или исте стране уговорнице, под условом да се један део пута, од почетка до окончања операције ТИР, обавља друмом.

11.2. Попуњавање карнета ТИР

Ради ефикаснијег и једнообразног поступања, начин попуњавања одређених поља карнета ТИР код отпремне, односно одредишне царинске испоставе је следећи:

11.2.1. Поступак код отпремне царинске испоставе

У случају када је отпремна царинска испостава уједно и полазна, односно када се код исте отвара карнет ТИР, превозник је дужан да возило и/или приколицу која има важећу исправу о одобрењу за превоз робе под царинским надзором (Уверење о одобрењу) поднети на преглед полазној/отпремној царинској испостави.

Полазној/отпремној испостави превозник мора, поред исправно попуњеног карнета ТИР, поднети и друге исправе (фактуру, товарни лист-ЦМР, извозну царинску декларацију итд.) које иста прегледа, и оверава ТИР карнет.

Полазне/отпремне царинске испоставе на којима се отвара карнет ТИР могу бити само царинске испоставе овлашћене за поступак са карнетима ТИР. Полазна царинска испостава која отвара карнет ТИР мора располагати прецизним подацима о врсти и вредности робе која се превози према поступку у складу са ТИР Конвенцијом.

Отпремна царинска испостава попуњава купон и талон бр. 1 белог листа на следећи начин:

11.2.1.1. Попуњавање купона бр.1.

Поље 16 и 17 – попуњава се у случајевима када је отпремна царинска испостава уједно и полазна испостава, односно ако се у истој отвара ТИР карнет - започиње поступак ТИР, при чему се у поље 16 уписује број и ознака царинских обележја, а поље 17 оверава се потписом и факсимилом царинског службеника, печатом испоставе и датумом.

Поље 18 – уписује се назив отпремне царинске испоставе.

Поље 19 – ако је отпремна царинска испостава уједно и полазна, ово поље се не попуњава. У противном квадратић се прецрта ако се утврди да су царинска обележја

неоштећена. У случају да су обележја оштећена, и стављају се нова, ово поље се не попуњава, већ се у поље 16 свих купона уписују бројеви и ознаке нових царинских обележја.

Поље 20 – уписује се рок предаје робе одредишној царинској испостави.

Поље 21 – у прво подпоље (веће) се уписује шифра отпремне царинске испоставе. У друго подпоље уписује се шифарска ознака контролника почетних провозних поступака у којем је заведен ТИР карнет и редни број из Контролника у којем је заведен ТИР карнет.

Поље 22 – уписују се разне напомене, а пре свега царинска испостава којој се возило мора пријавити – одредишна царинска испостава. Уколико се пошиљци прописује план пута до одредишне испоставе исти се уписује у ово поље.

Поље 23 - овлашћени царински службеник у отпремној царинској испостави, ставља свој потпис, факсимил, печат отпремне царинске испоставе и датум.

11.2.1.2. Попуњавање талона бр.1.

Поље 1 – назив отпремне царинске испоставе (као и поље 18 купона),

Поље 2 - број из Контролника у којем је заведен ТИР карнет (као и друго подпоље поља 21).

Поље 3 – уписује се податак из поља 16, само ако је отпремна царинска испостава уједно и полазна. У другим случајевима ово поље се испуњава само у случају да се царинска обележја мењају, и тада ће се уписати податак о царинским обележјима из поља 16.

Поље 4 – прцрта се квадратић ако царинска обележја нису оштећена или мењана.

Поље 5 – исто као и поље 22 купона бр.1 (разне напомене, а пре свега одредишна царинска испостава),

Поље 6 – исто као и поље 23 купона бр.1 (потпис и факсимил царинског службеника, печат отпремне царинске испоставе и датум).

Купон бр. 1 отпремна царинска испостава одваја и архивира.

11.2.2. Поступак код одредишне царинске испоставе

Одредишна царинска испостава попуњава купон и талон бр. 2 зеленог листа на следећи начин:

11.2.2.1. Попуњавање купона бр. 2.

Поље 24 – уписује се назив одредишне царинске испоставе и број под којим је тај купон заведен у контролнику у одредишној царинској испостави.

Поље 25 – ако царинска обележја нису оштећена квадратић се прецрта.

Поље 26 – попуњава се у царинској испостави у којој се завршава поступак транзита по ТИР карнету уз потпуно раздужење, или у одредишној царинској испостави у којој се врши делимично раздужење. Уписује се број колета робе за који је ТИР поступак завршен.

Поље 27 – користи се у случају када је карнет ТИР делимично раздужен (није извршено потпуно раздужење). При томе треба навести разлоге за делимично раздужење.

Поље 28 – царински службеник ставља свој потпис и факсимил, печат царинске испоставе и датум.

11.2.2.2. Попуњавање талона бр. 2.

Поље 1 - уписује се назив одредишне царинске испоставе у Републици Србији.

Поље 2 – ако су царинска обележја неоштећена, квадратић тог поља се прецрта.

Поље 3 – уписује се број колета за који се раздужује карнет уколико се обавља преузимање дела робе – карнет ТИР се делимично раздужује. У том случају разлози за делимично раздужење обавезно се уписују у поље 5 талона. У случају када се преузима цела пошиљка из списка робе (манифеста) – потпуно раздужење, у ово се поље ништа не уписује.

Поље 4 – попуњава се уколико су стављена нова царинска обележја, у супротном се не попуњава.

Поље 5 – прецизно се наводе разлози за потпуно раздужење карнета ТИР. Попуњавање овог поља у случају делимичног раздужења ТИР карнета врло је важно, јер неиспуњавање значи да је карнет ТИР потпуно раздужен, а то онемогућава евентуалне касније захтеве за плаћање царине и пореза од гаранта.

Поље 6 – царински службеник ставља свој потпис и факсимил, печат царинске испоставе и датум.

У случају када је одредишна царинска испостава уједно и полазна, односно на истој је започет поступак са карнетом ТИР, тада ће иста попунити и бели и зелени лист, а купони се одвоје и архивирају.

Када се део превоза на основу карнета ТИР, обавља преко подручја неке државе која није страна уговорница ове конвенције, превоз по ТИР карнету ће се привремено одложити за тај део путовања. У том случају царински органи стране уговорнице на чијем се подручју путовање наставља прихватиће исправу за МДП (карнет ТИР) ради поновног започињања МДП превоза, под условом да су царинска обележја и идентификационе ознаке остали неоштећени.

12. Поступак транзита робе уз употребу АТА карнета

Поступак **транзита** и привременог увоза робе уз употребу АТА карнета у потпуности су дефинисани Царинском конвенцијом о карнету АТА за привремени увоз робе („Сл. лист СФРЈ-Међународни уговори и други споразуми“ бр. 13/63) и **Конвенцијом о привременом увозу (Истанбулском Конвенцијом)**, („Сл. гласник РС– Међународни уговори“, бр.1/2010).

12.1. Поступак код отпремне царинске испоставе

У случају када се карнет АТА користи као исправа у **транзитном** поступку, попуњава се транзитни купон и талон (плави лист), а ако карнет нема потребан број плавих листова мора се поднети транзитна декларација. Листови АТА карнета за транзит попуњавају се у два примерка (оригинал и фотокопија), из разлога што су и две надлежне царинске испоставе за један транзитни поступак, и то почетна/отпремна и завршна/одредишна. Фотокопију задржава отпремна царинска испостава а оригинал купона задржава одредишна царинска испостава. Талони остају у карнету.

Царинска испостава проверава да ли су уписани:

- назив удружења гаранта – издаваоца карнета,
- назив носиоца карнета и његова адреса,
- серијски број карнета,
- рок важења карнета, односно да ли је карнет још важећи.

Такође, царинска испостава проверава да ли су правилно попуњене следеће рубрике:

А – носилац и адреса,

Б – заступник,

Ц – предвиђена намена робе,

Д – превозно средство,

Е – подаци о паковању,

Ф – декларација пошиљке у транзиту, Фа – одредиште пошиљке, Фц – место, датум, име и потпис носиоца.

Отпремна царинска испостава попуњава горњи део рубрике Н (ха) купона (за службену употребу царине), на начин да уписује под:

- а) отпремну царинску испоставу,
- б) рок за поновни извоз односно пријављивање робе царинарници (рок за предају робе одредишној испостави),
- ц) шифарску ознаку контролника и редни број контролника започетих транзитних поступака у који је уписан АТА карнет,
- д) број и ознаку царинских обележја, ако их има,
- е) одредишну царинску испоставу.

Наведене податке царински службеник оверава печатом и потписом, и уписује царинску испоставу и датум. Оригинал купона царински службеник пажљиво истргне из карнета, а копија купона остаје у карнету за одредишну царинску испоставу.

Отпремна царинска испостава такође попуњава горњи део талона (осенчан) са следећим подацима:

- рубрика 1 – редни бројеви робе из главног списка која је ушла у транзиту, и отпремну царинску испоставу,
- рубрика 2 – рок за поновни извоз односно предају робе одредишној испостави,
- рубрика 3 – шифарску ознаку контролника и редни број контролника започетих транзитних поступака у који је заведен АТА карнет,,
- рубрика 4, 5 и 6 – царинска испостава, место, датум, потпис и печат царинског службеника.

12.2. Поступак код одредишне царинске испоставе

Одредишна царинска испостава попуњава доњи део осенчане рубрике Н провозног купона, односно рубрику Н под г), на начин да упише назив царинске испоставе, датум и овери потписом и печатом.

Такође, одредишна царинска испостава попуњава доњи део талона за транзит.

Овај акт примењује се од 01.03.2011. године, а о осталим новинама у вези царинског поступка транзита робе бићете обавештени у наредном периоду.

Царинарнице су у обавези да са наведним на адекватан начин упознају све учеснике у поступку.

(Акт Управе царина број 148-03-030-13-62/2/2010 од 11.02.2011.године)

Царинарница

Царинска испостава

Број:

Датум:

Назив и адреса главног обвезника

_____
_____

Предмет: Обавештење о незавршеном поступку транзита и позив за доставу доказа

Поштовани,

У складу са одредбама члана 413. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом («Сл. Гласник РС», бр. 93/2010), овим дописом Вас обавештавамо да за транзитни поступак по ЛЦИ број: _____

прихваћеној у отпремној царинској испостави _____ нисмо примили доказе о завршетку поступка.

Како се у предметном поступку појављујете као главни обвезник, позивамо Вас да нам доставите доказ, у складу са одредбама члана 415. Уредбе, којима можете потврдити да је транзитни поступак окончан.

Рок за доставу података је 15 дана.

С поштовањем,

ШЕФ ЦАРИНСКЕ ИСПОСТАВЕ

_____
ПОТПИС И ПЕЧАТ